

Posudek na bakalářskou práci

Jana Kurová: *Vliv tvorby Jana Kubisze na identitu a kulturní povědomí tří generací Těšínského Slezska*. FF UK: Praha 2012, 53 s. (+ 17 s. příloh).

Jana Kurová, pocházející z česko-polského pomezí, si jako téma bakalářské práce vybrala osobnost Jana Kubisze (1848–1929) a vliv jeho regionální buditelské činnosti na obyvatelstvo Těšínska. Práci autorka rozdělila do pěti základních kapitol: *Historicko-kulturní přehled* (s. 10–13), *Metodologický nástin práce* (s. 14–18), *Vyjasnění pojmu identity* (s. 19–22), *Medailonek Jana Kubisze* (s. 23–34) a *Studie vlivu tvorby Jana Kubisze na identitu a kulturní povědomí tří generací Těšínského Slezska* (s. 35–48). Za stěžejní část práce Kurová považuje část, v níž prezentuje výsledky vlastního dotazníkového výzkumu.

Téma, které si kandidátka vybrala, je samo o sobě velmi zajímavé, avšak z mnoha hledisek velmi komplikované. V případě Těšínska je především nutné vyrovnat se s terminologií tohoto regionu. Jana Kurová hned v názvu práce a dále mnohokrát v textu používá názvu „Těšínské Slezsko“, jde však o název neoficiální (podobně jako „opavské Slezsko“) – a je tedy nutno psát „těšínské Slezsko“. Ještě problematičtější je však používání termínu „Zaolzie“ („Zaolží“). Autorka píše, že: „Původně polský termín „Zaolzie“ používá v dnešní době také česká historiografie..., takže není důvod hledat pro toto území jiné označení“ (s. 11). V tomto však s kandidátkou nemůžeme souhlasit. Termín „Zaolzie“ sice skutečně část českých historiků používá, neznamená to však, že je to termín pro české prostředí správný. Jde totiž o pohled na tento region z polské strany, název „Zaolzie“ z pohledu pisatele žijícího v ČR proto nemá přílišného logického opodstatnění. Navíc je z jazykového hlediska nevhodné tento název skloňovat („Zaolziu“, „Zaolzia“ atd.), jak J. Kurová ve své práci aplikuje. Pokud bychom byli důslední, z českého pohledu bychom termín „Zaolzie“ mohli nahradit názvem „Zaolší“, který se však takto neuzívá. Z uvedených důvodů proto doporučujeme používat jako jeden z nejvhodnějších názvů „Těšínsko“. Podobně by bylo třeba také vysvětlit název hraniční řeky Olše (pol. Olza), který byl taktéž předmětem sporů historických a geografických diskusí. Podívejme se dále na samotnou strukturu práce. Kandidátka si bakalářskou práci rozvrhla do pěti základních kapitol (viz výše), avšak ne všechny části jsou vhodně rozloženy a vyváženě zpracovány. Na úvod např. chybí rozbor základní literatury a pramenů, z nichž Jana Kurová vycházela. Zde by měla být charakterizována metoda práce, již však autorka umístila až za kapitolu *Historicko-kulturní přehled*, a to na s. 14. Už z těchto důvodů bakalářská práce nepůsobí příliš kompaktně. Taktéž názvy některých kapitol a podkapitol nepůsobí vždy tak,

že by se mělo jednat o odbornou práci: např. *Medailonek Jana Kubisze* nebo *Popis studie*. Na závěr J. Kurová píše, že „hodně informací čerpala z archivních materiálů, které ji značně obohatily,“ avšak ani v úvodní části, ani v závěrečném seznamu literatury a pramenů neuvádí, v jakých archivech studovala a z jakých archivních pramenů čerpala.

Jana Kurová ve své práci zavádí netradiční terminologii, a to „Kubiszova DNA“ a „generační kruh“, kterou snad lze hodnotit jako pozitivní invenční vklad autorky. Na základě dotazníkové metody nakonec vyhodnocuje, jaké jsou znalosti o Janu Kubiszovi u tří skupin respondentů. Metodu dotazníkového výzkumu lze brát jako důležité obohacení předložené práce. Autorka své výsledky zhodnotila nejen ve vlastním textu, ale v příloze č. 3 zpracovala rovněž jejich grafickou podobu.

Celkově lze o předložené bakalářské práci říci, že autorce se podařilo zpracovat syntézu, v níž dokázala aplikovat jisté metodické postupy. Práce však působí nehotovým dojmem a v celém textu je překvapivé množství pravopisných, zvláště interpunkčních, chyb a překlepů. Taktéž spojení kapitoly o Kubiszovi a celého úvodního celku s částí, jež je věnována výsledkům dotazníkového šetření, nepůsobí příliš kompaktně. Kandidátce proto doporučujeme, aby si k vlastní obhajobě důkladně připravila teze o Těšínsku a problematice terminologie užívané v souvislosti s ním a dokázala odpovědět na problematické pasáže práce, jež posuzovatel výše nastínil. Pokud se autorka dokáže s těmito otázkami zdárně vyrovnat, navrhuje jako výslednou známku obhajoby **dobře**.

Praha 28. 4. 2012

doc. PhDr. Petr Kaleta, Ph.D.
Katedra středoevropských studií
FF Univerzity Karlovy v Praze
náměstí Jana Palacha 2
116 38 Praha 1